

**បទបញ្ជារដ្ឋាក្នុងព្រឹទ្ធសភា
នៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣

មាតិកា

ទំព័រ

- ជំពូកទី ១** : អំពីការិយាល័យបណ្តោះអាសន្ន និងការកិច្ច
ប្រការ១ ដល់ប្រការ៣ ១-២
- ជំពូកទី ២** : អំពីសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៤ ដល់ប្រការ៥..... ៣-៤
- ជំពូកទី ៣** : អំពីប្រធាន អនុប្រធាន គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និង
គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៦ ដល់ប្រការ២៦ ៥-១៧
- ជំពូកទី ៤** : អំពីអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ២៧ ដល់ប្រការ៣០..... ១៨-១៩
- ជំពូកទី ៥** : អំពីថវិកា
ប្រការ៣១..... ២០-២១
- ជំពូកទី ៦** : អំពីការពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់
ឬបញ្ហាទាំងពួង
ប្រការ៣២ ដល់ប្រការ៣៥..... ២២-២៤
- ជំពូកទី ៧** : អំពីរបៀបវារៈប្រជុំ
ប្រការ៣៦ ដល់ប្រការ៣៧ ២៥
- ជំពូកទី ៨** : អំពីរបៀបប្រជុំ
ប្រការ៣៨ ដល់ប្រការ៥៦..... ២៦-៣៤

-**ជំពូកទី ៩ :** អំពីការពិនិត្យ និងឱ្យយោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់
ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងក្នុងពេលប្រជុំ
ព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៥៧ថ្មី ដល់ប្រការ៦០ថ្មី..... ៣៥-៣៦

-**ជំពូកទី ១០:** អំពីការបញ្ចេញមតិ
ប្រការ៦១ ដល់ប្រការ៦៧ ៣៧-៤០

-**ជំពូកទី ១១:** អំពីការរក្សាសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ក្នុងពេលប្រជុំ
ប្រការ៦៨ ដល់ប្រការ៧០..... ៤១

-**ជំពូកទី ១២:** អំពីការឈប់ ឬការខានមកប្រជុំ
ប្រការ៧១ ដល់ប្រការ៧៥..... ៤២-៤៤

-**ជំពូកទី ១២(ស្ទួន):** អំពីការចូលរួមរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុង
សកម្មភាពការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៧៥ (ស្ទួន)..... ៤៥

-**ជំពូកទី ១៣ថ្មី:** អំពីវិន័យ និងកាតព្វកិច្ចក្រុមសីលធម៌
ប្រការ៧៦ ដល់ប្រការ៨១ថ្មី..... ៤៦-៤៩

-**ជំពូកទី ១៤:** អំពីការសុំកែប្រែបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៨២ ដល់ប្រការ៨៣..... ៥០

-**ជំពូកទី ១៥:** អវសានប្បញ្ញត្តិ
ប្រការ៨៤ថ្មី..... ៥១

ជំពូកទី ១

អំពីការិយាល័យបណ្តោះអាសន្ន និងការកិច្ច

ប្រការ ១.-

ព្រឹទ្ធសភាបើកសម័យប្រជុំដំបូងនៃនីតិកាលនីមួយៗ ៦០ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ ក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមការកោះប្រជុំរបស់ព្រះមហាក្សត្រ ។

ព្រះមហាក្សត្រ ឬព្រះរាជតំណាងទ្រង់ ប្រទាន ឬផ្តល់កិត្តិយស ចំពោះការបើកសម័យប្រជុំដំបូងនៃនីតិកាលនីមួយៗ ។

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវទទួលបន្ទុកសម្របសម្រួល ជាមួយក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង ដើម្បីរៀបចំការប្រជុំដំបូងរបស់ ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ២ ថ្មី.-

នៅពេលបើកសម័យប្រជុំដំបូង នៃនីតិកាលនីមួយៗ ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវចាប់ដំណើរការ ក្រោមអធិបតីភាពនៃប្រធានបណ្តោះអាសន្ន រូប ជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ឆ្នោត ឬចាត់តាំងអាយុច្រើនជាងគេ ដែល វត្តមាន ហើយឥតមានបណ្តឹងតវ៉ា ព្រមទាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ ឆ្នោត ឬចាត់តាំងចំនួន ៥រូប អាយុតិចជាងគេដែលវត្តមាន ជា លេខាធិការ ដើម្បីជួយប្រធានក្នុងការងារ ។

ក្នុងករណីដែលព្រឹទ្ធសមាជិកព្រឹទ្ធសភាខាងលើនេះ មិនអាច អនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួនបាន មុខតំណែងព្រឹទ្ធសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវ

ប្រគល់ទៅសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដទៃទៀត ដែលមានអាយុច្រើនក្នុងលំដាប់
បន្តបន្ទាប់ ។

ប្រការ ៣.-

ក្រោមការដឹកនាំរបស់ប្រធានបណ្តោះអាសន្នខាងលើ ព្រឹទ្ធសភា
ត្រូវចាប់ផ្តើមការងារដូចតទៅ :

ក-ប្រកាសសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកនីមួយៗ ។

ខ-បោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន និងអនុប្រធានទាំងពីររបស់
ព្រឹទ្ធសភា ។

មិនអាចដៃកពិភាក្សាអ្វីឡើយ នៅក្រោមអធិបតីភាពរបស់
ប្រធានបណ្តោះអាសន្ន ។

ជំពូកទី ២

អំពីសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៤.-

ដើម្បីប្រកាសសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកនីមួយៗ
ប្រធានបណ្តោះអាសន្ន ប្រកាសជូនអង្គប្រជុំនូវ៖

- ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ២រូប ដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់បាន
ចាត់តាំង
- ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ២រូប ដែលរដ្ឋសភាបានជ្រើសតាំង
- ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ឆ្នោតជាស្ថាពរ ដែលគណៈ-
កម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតបញ្ជូនមក
- ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ឆ្នោត ដែលមានបណ្តឹងតវ៉ា

ហើយដែលក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញបានបដិសេធបណ្តឹងទាំងនោះ។
ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាពេញសិទ្ធិទាំងអស់ ត្រូវបិទផ្សាយ
ភ្លាមក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈក្រោយពេលប្រជុំ ។
បញ្ជីរាយនាមសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។
សមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងអស់ ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធានមុនចូល
កាន់តំណែង ដូចមានខ្លឹមសារចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៧ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

ប្រការ ៥.-

អាសនៈរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលនៅទំនេរយ៉ាងតិច ប្រាំមួយខែ មុនចប់នីតិកាល ដោយហេតុសុំលាលែង បោះបង់ចោល ការងាររចំនួន ៣ខែ គ្មានការអនុញ្ញាត ដោយទទួលមរណភាព ដោយប្រាសចាកសមាជិកភាពព្រឹទ្ធសភា ឬដោយប្រាសចាកសមាជិក ភាពពីគណបក្សនយោបាយ ត្រូវបំពេញជំនួសដោយសមាជិក ព្រឹទ្ធសភាថ្មី ចេញពីប្រភពដើមដែលមានអាសនៈទំនេរនោះ ។

ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាចូលជំនួសថ្មី ត្រូវប្រកាសជូនអង្គប្រជុំ ព្រឹទ្ធសភា ហើយត្រូវបិទផ្សាយក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងផ្សព្វផ្សាយជា សាធារណៈ ព្រមទាំងចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាចូលជំនួសថ្មី ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធាន មុន ពេលចូលកាន់តំណែង ។

ជំពូកទី ៣

**អំពីប្រធាន អនុប្រធាន គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍
និងគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា**

ប្រការ ៦.-

ក្រោយពីព្រះមហាក្សត្រ ឬព្រះរាជតំណាងទ្រង់បាន ឬបានបើក
នីតិកាលព្រឹទ្ធសភារួចហើយ បើព្រឹទ្ធសភាមានសមាជិកវត្តមានលើស
ពីពាក់កណ្តាល នៃចំនួនសមាជិកទាំងមូល ព្រឹទ្ធសភាអាចដំណើរការ
បន្តតាមរបៀបវារៈដូចមានចែងក្នុងប្រការ៣ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ។

ប្រការ ៧ ថ្មី.-

ប្រធានបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវជម្រាបជូនគណបក្សនយោបាយ
និងស្ថាប័នមានអាសនៈក្នុងព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីឱ្យដាក់បេក្ខជនប្រធាន
និងអនុប្រធានព្រឹទ្ធសភា។

បេក្ខជនប្រធានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវមានសញ្ជាតិខ្មែរពីកំណើតនិង
មានសញ្ជាតិខ្មែរតែមួយគត់ ។

ប្រការ ៨ ថ្មី.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន និងអនុប្រធានទាំងពីររបស់
ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នា តាមវិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់
ដោយមតិភាគច្រើនដាច់ខាត នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ក្នុងករណីបេក្ខជនមានលើសពីមួយរូប បើការបោះឆ្នោតជា
លើកទី១ មិនបានទទួលសំឡេងគាំទ្រទេ ត្រូវបោះឆ្នោតជាលើកទី២
ដោយយកបេក្ខជន០១រូប ដែលបានទទួលសំឡេងច្រើនជាងគេ និង/ឬ
បេក្ខជន០២រូប ដែលបានទទួលសំឡេងស្មើគ្នាច្រើនជាងគេ មកបោះ-
ឆ្នោតឡើងវិញ ។ បើមិនមានបេក្ខជនណាបានទទួលសំឡេងគាំទ្រ
គ្រប់ចំនួនទៀត ត្រូវបោះឆ្នោតជាលើកទី៣ ដោយយកតែបេក្ខជន
០១រូប ដែលបានទទួលសំឡេងច្រើនជាងគេ មកបោះឆ្នោតឡើងវិញ ។
បើមិនបានសំឡេងគាំទ្រទៀត ប្រធានបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវជម្រាបជូន
គណបក្សនយោបាយ ឬស្ថាប័នដែលមានអាសនៈនៅព្រឹទ្ធសភា ដើម្បី
ឱ្យដាក់បេក្ខជនថ្មី ហើយត្រូវបន្តនីតិវិធីបោះឆ្នោតសាឡើងវិញ ។

ប្រការ ៩ ថ្មី.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ជម្រាបជូនគណបក្សនយោបាយ ឬស្ថាប័ន
ដែលមានអាសនៈនៅព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីឱ្យដាក់បញ្ជីបេក្ខជនសមាជិក
គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាមួយរូប អាចឈរជាបេក្ខជនសមាជិក
គណៈកម្មការពីរបាន ។

ប្រការ ១០.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់
ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នា តាមវិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់
ដោយមតិភាគច្រើនដាច់ខាត នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈ-
កម្មការនានា អាចធ្វើឡើងច្រើនគណៈកម្មការក្នុងពេលតែមួយបាន ។
សន្លឹកឆ្នោតតាមបញ្ជីរាយនាម និងហិបឆ្នោត ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែក
ពីគ្នា ។

បើការបោះឆ្នោតតាមបញ្ជីរាយនាមលើកទី១ មិនបានសម្រេច
ការបោះឆ្នោតជាលើកទី២ និងលើកទី៣ ត្រូវធ្វើឡើងចំពោះតែ
បេក្ខជនដែលពុំទទួលបានសំឡេងគាំទ្រគ្រប់ចំនួនប៉ុណ្ណោះ ។ បើការ
បោះឆ្នោតជាលើកទី៣ មិនបានសម្រេចទៀត ប្រធានព្រឹទ្ធសភា
ត្រូវជម្រាបជូនគណបក្សនយោបាយ និងស្ថាប័ន ដែលមានអាសនៈ
នៅក្នុងព្រឹទ្ធសភា ឱ្យផ្លាស់ប្តូរបេក្ខជន និងធ្វើការបោះឆ្នោតតទៅ
ទៀត ។

ប្រការ ១១ ថ្មី.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភាមានភារកិច្ចដូចតទៅ :

- ក- ធានាការប្រព្រឹត្តទៅនៃព្រឹទ្ធសភាឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាម
រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។
- ខ- ដឹកនាំអង្គប្រជុំនៃព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។
- គ- ធានាដឹកនាំការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មការ
នានារបស់ព្រឹទ្ធសភា និងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងឥស្សរជន
សម្រាប់មុខតំណែងផ្សេងៗ ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ។

ឃ- ទទួលអាញត្តិច្បាប់ និងសេចក្តីសម្រេចផ្សេងៗ ដែលព្រឹទ្ធសភា
បានអនុម័ត ។

ង- ចាត់ចែងបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហា
ទាំងពួង ដែលបានទទួលទៅគណៈកម្មការ ដើម្បីពិនិត្យ
សិក្សា និងរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និង
អង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ។

ច- លើកជូនអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភាសម្រេចអំពីការស្នើសុំចាត់
ទុកជាការប្រញាប់ ។

ឆ- លើកអង្គប្រជុំ ផ្អាកពេលប្រជុំ ឬលើកពេលប្រជុំព្រឹទ្ធសភា
និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។

ដ- ចាត់ចែងការពិភាក្សា ហើយចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុ
នៃការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។

ឈ- ញ៉ាំងឱ្យប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងក្រុម
សីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

ញ- រក្សាការពារសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងព្រឹទ្ធសភា ។

ដ- តំណាងព្រឹទ្ធសភាក្នុងការទាក់ទងជាមួយព្រះមហាក្សត្រ
រដ្ឋសភា ឬអាជ្ញាធរសាធារណៈ ។

៤- ទាក់ទងជាមួយប្រធានរដ្ឋសភា ដើម្បីរៀបចំសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ។

៥- ចេញសេចក្តីសម្រេចចាត់តាំង ក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឱ្យទទួលបន្ទុកការងារផ្សេងៗ ក្រោយពីទទួលបានការឯកភាពពីគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

៦- រ៉ាប់រងការងារអន្តរជាតិរបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ១២ ថ្មី.-

អនុប្រធានទាំងពីរជួយធ្វើការប្រធាន ទៅតាមការបែងចែកការកិច្ចពីប្រធាន ។

ក្នុងករណីដែលប្រធានព្រឹទ្ធសភាមានធុរៈមិនអាចបំពេញមុខងារបាន ដោយហេតុមកពីមានជំងឺ ឬបំពេញមុខងារជាប្រមុខរដ្ឋស្តីទី ឬជាព្រះរាជានុសិទ្ធិ ឬបំពេញបេសកកម្មនៅបរទេស អនុប្រធានព្រឹទ្ធសភាមួយរូប ត្រូវទទួលភារកិច្ចចាត់ចែងការងារជំនួសក្នុងឋានៈជាប្រធានស្តីទី តាមរយៈលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ ។

ប្រការ ១៣.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាមាន :

- ប្រធានព្រឹទ្ធសភា
- អនុប្រធានទាំងពីររបស់ព្រឹទ្ធសភា

- ប្រធានគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ជាប្រធានគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍
ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ១៤ ថ្មី.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា មានភារកិច្ចដូចតទៅ :

- ក- ដឹកនាំ ចាត់ចែង និងពិនិត្យសម្រេចរាល់ការងារសកម្មភាព
ផ្សេងៗរបស់ព្រឹទ្ធសភា ក្នុងលក្ខខណ្ឌកំណត់នៃបទបញ្ជា-
ផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ។
- ខ- ចាត់ចែងការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា ក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំ
ព្រឹទ្ធសភា ។
- គ- រៀបចំរបៀបវារៈនៃពេលប្រជុំព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ ។
- ឃ- រៀបចំសមាសភាពលេខាធិការពីររូប សម្រាប់សម័យប្រជុំ
បន្ទាប់ ដើម្បីដាក់ជូនអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភាអនុម័ត ។
- ង- ធានាការប្រព្រឹត្តទៅនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ។
- ច- ធានាការគ្រប់គ្រង និងការចំណាយថវិកាព្រឹទ្ធសភាឱ្យ
ប្រព្រឹត្តទៅបានត្រឹមត្រូវ តាមការកំណត់ក្នុងច្បាប់ ស្តីពី
ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

- ៤- ធានាការផ្តល់គ្រឿងឥស្សរិយយសជូនដល់សមាជិក ព្រឹទ្ធសភា ។
- ៥- ធានាការអនុវត្តវិន័យក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងគោលការណ៍ក្រុម សីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។
- ៦- ពិនិត្យ និងសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មវិន័យចំពោះសមាជិក ព្រឹទ្ធសភា ដែលមានកង្វះខាតធ្ងន់ធ្ងរក្នុងការគោរពក្រុម- សីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។
- ៧- លើកជូនព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ និងសម្រេចលើការស្នើចោទ ប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដោយអនុវត្តតាមកថាខណ្ឌទី២ និងទី៣ មាត្រា១០៤ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។
- ៨- លើកជូនព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ និងសម្រេចលើការផ្អាកការ ឃុំខ្លួន ការចោទប្រកាន់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាណាមួយ ។
- ៩- លើកជូនព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ និងសម្រេចអំពីការលើក អក័យឯកសិទ្ធិសភា ការប្រគល់ជូនវិញនូវអក័យឯក- សិទ្ធិសភា ការបោះបង់ចោលការងារ វិសមិតភាព និង ការប្រាសចាកសមាជិកភាពព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ១៥ ថ្មី.-

គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភាមាន :

- ១- គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស ទទួលពាក្យបណ្តឹង និងអង្កេត ។
- ២- គណៈកម្មការសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម ។
- ៣- គណៈកម្មការផែនការ វិនិយោគ កសិកម្ម ធនធានទឹក ឧតុនិយម អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងបរិស្ថាន ។
- ៤- គណៈកម្មការមហាផ្ទៃ ការពារជាតិ ទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា អធិការកិច្ច និងមុខងារសាធារណៈ ។
- ៥- គណៈកម្មការកិច្ចការបរទេស សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រយោសនាការ និងព័ត៌មាន ។
- ៦- គណៈកម្មការនីតិកម្ម និងយុត្តិធម៌ ។
- ៧- គណៈកម្មការអប់រំ យុវជន កីឡា ធម្មការ សាសនា វប្បធម៌ វិចិត្រសិល្បៈ និងទេសចរណ៍ ។
- ៨- គណៈកម្មការសុខាភិបាល សង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន យុវនីតិសម្បទា ការងារ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងកិច្ចការនារី ។
- ៩- គណៈកម្មការសាធារណការ ដឹកជញ្ជូន អាកាសចរស៊ីវិល ប្រៃសណីយ៍ ទូរគមនាគមន៍ ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ ថាមពល ពាណិជ្ជកម្ម រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ។

១០- គណៈកម្មការអង្កេត បោសសម្អាត និងប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ។

ប្រការ ១៦.-

គណៈកម្មការនីមួយៗ ត្រូវជ្រើសតាំងប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយរូប និងលេខាធិការមួយរូប ដោយវិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់ ។

គណៈកម្មការនីមួយៗ មានសមាជិកយ៉ាងតិច ៥រូប ។

ប្រការ ១៧.-

គណៈកម្មការនីមួយៗ ត្រូវកំណត់តួនាទី ភារកិច្ច និងសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនឱ្យស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងច្បាប់ជាធរមាន រួចដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ពិនិត្យ និងសម្រេច ។

ប្រការ ១៨.-

ប្រធានគណៈកម្មការនីមួយៗ មានភារកិច្ចដូចតទៅ :

- ក- តំណាងគណៈកម្មការនៅក្នុងអង្គប្រជុំនៃគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។
- ខ- ចាត់ចែងការគ្រប់គ្រង និងការងាររដ្ឋបាលទូទៅរបស់គណៈកម្មការ ។
- គ- លើកកម្មវិធីការងារ និងចាត់ចែងសកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការ ។
- ឃ- កោះប្រជុំគណៈកម្មការ និងដឹកនាំកិច្ចប្រជុំទាំងនោះ ។

- ង- ចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុប្រជុំរបស់គណៈកម្មការ ។
- ច- អញ្ជើញតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬសមាជិករដ្ឋសភា ឬម្ចាស់សំណើសុំកែសម្រួល ឬអ្នកស្នើច្បាប់ ដែលជាម្ចាស់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង មកបំភ្លឺចំពោះមុខគណៈកម្មការ ។
- ឆ- អញ្ជើញតំណាងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ឥស្សរជន អ្នកជំនាញការ ឬតំណាងសង្គមស៊ីវិល ចូលរួមឱ្យយោបល់លើបញ្ហាផ្សេងៗ ។
- ជ- ធានាផ្តល់របាយការណ៍ការងារប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។
- ឈ- ផ្តួចផ្តើមគំនិតរៀបចំសិក្ខាសាលា បេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេសរបស់គណៈកម្មការ ។
- ញ- ធានាការងាររបស់គណៈកម្មការតាមចិរវេលាកំណត់ក្នុងការពិនិត្យឱ្យយោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬការងារផ្សេងៗ ដែលគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ប្រគល់ជូន ។

អនុប្រធាន និងលេខាធិការជួយប្រធានគណៈកម្មការ ក្នុងការសម្រេចភារកិច្ចខាងលើនេះ ។ សមាជិកគណៈកម្មការផ្សេងទៀតបំពេញភារកិច្ចទៅតាមការបែងចែកជាក់ស្តែងក្នុងគណៈកម្មការ ។

ប្រការ ១៩.-

ក្នុងករណីចាំបាច់ តាមការផ្ដួចផ្ដើមគំនិតរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ឬតាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ចំនួនមួយភាគបួន ព្រឹទ្ធសភា អាចសម្រេចបង្កើតគណៈកម្មការពិសេស ដែលមានសមាជិកច្រើន ឬតិចតាមតម្រូវការ សម្រាប់ធ្វើការងារច្បាស់លាស់ណាមួយរហូតដល់ចប់ ។

ប្រការ ២០.-

គណៈកម្មការពិសេស ត្រូវរាយការណ៍អំពីលទ្ធផលការងាររបស់ខ្លួន ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងជូនព្រឹទ្ធសភា ហើយមានសិទ្ធិស្នើសុំជំនួយការ មធ្យោបាយ និងថវិកាសម្រាប់បំពេញការងារ ។

ប្រការ ២១.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា មានអាណត្តិស្មើនឹងនីតិកាលរបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

ក្នុរមសម្រាប់ប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មការនានា ឬគណៈកម្មការពិសេស ត្រូវមានលើសពីពាក់កណ្ដាលនៃចំនួនសមាជិកទាំងមូល ។

រាល់ការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មការនានា និងគណៈកម្មការពិសេស ត្រូវអនុម័តដោយសំឡេងភាគច្រើន ដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកទាំងមូល ។

ប្រការ ២២.-

ក្នុងករណីដែលប្រធានគណៈកម្មការណាមួយអវត្តមាន អនុ-
ប្រធានទទួលជាប្រធានស្តីទី ។ បើទាំងប្រធាន និងអនុប្រធានអវត្តមាន
លេខាធិការគណៈកម្មការទទួលជាប្រធានស្តីទីរហូតដល់ប្រធាន ឬ
អនុប្រធានចូលបំពេញការងារវិញ ។

ប្រធានស្តីទី មានសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ និងមានសិទ្ធិបញ្ចេញមតិ
ក្នុងអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍បាន តែគ្មានសិទ្ធិអនុម័ត ។

ប្រការ ២៣.-

គណៈកម្មការនីមួយៗ អាចស្នើសុំប្រធានព្រឹទ្ធសភា ចាត់តាំង
អ្នកជំនាញដែលមិនមែនជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឱ្យចូលរួមធ្វើការបាន ។
អ្នកជំនាញនោះ គ្មានសិទ្ធិសម្រេចកិច្ចការរបស់គណៈកម្មការទេ ។

ប្រការ ២៤.-

គណៈកម្មការ ឬសមាជិកគណៈកម្មការ ឬសមាជិកព្រឹទ្ធសភា
ដែលត្រូវបានចាត់ឱ្យទៅបំពេញបេសកកម្មផ្លូវការក្នុងប្រទេស ឬនៅឯ
បរទេស ត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពីលទ្ធផលនៃដំណើរបេសកកម្មរបស់
ខ្លួន ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍យ៉ាងយឺតបំផុត ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេល
ត្រឡប់មកវិញ ។

ប្រការ ២៥.-

ក្នុងករណីដែលគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬគណៈកម្មការនានា របស់ព្រឹទ្ធសភាមានអាសនៈទំនេរ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវបោះឆ្នោតបំពេញ វិញ ។

ប្រការ ២៦.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងគណៈកម្មការនានា មានរបប ថវិកាសម្រាប់បំពេញការងារប្រចាំខែ ដែលកំណត់តាមសេចក្តីសម្រេច របស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

ជំពូកទី ៤
អំពីអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ២៧.-

ព្រឹទ្ធសភាមានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមួយ ទទួលបន្ទុកធ្វើកំណត់ហេតុរបស់ព្រឹទ្ធសភា គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា ។ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននេះ ទទួលបន្ទុករាល់កិច្ចការរដ្ឋបាល សន្តិសុខ និងសេវាទាំងឡាយរបស់ព្រឹទ្ធសភា ព្រមទាំងទំនាក់ទំនងផ្សេងៗក្រៅព្រឹទ្ធសភា ក្រោមការដឹកនាំ និងត្រួតពិនិត្យរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ២៨.-

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវដឹកនាំដោយអគ្គលេខាធិការមួយរូប និងមានអគ្គលេខាធិការរងជាជំនួយការ ។

អគ្គលេខាធិការ និងអគ្គលេខាធិការរង ត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោមមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ ដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងកិច្ចការសភា ឬរដ្ឋបាលយ៉ាងតិច ១០ឆ្នាំ ហើយដែលមិនមែនជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងមិនមែនជាអ្នកដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ ។

ប្រការ ២៩ ថ្មី.-

អគ្គលេខាធិការ និងអគ្គលេខាធិការរង ត្រូវតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ក្រោយពីបានឯកភាពជាមួយអនុប្រធានទី១ និងអនុប្រធានទី២ ។

អគ្គលេខាធិការ មានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋមន្ត្រី ។

អគ្គលេខាធិការរង មានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋលេខា-
ធិការ ។

ប្រការ ៣០.-

បុគ្គលិកទាំងអស់របស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវតែងតាំងដោយ
ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការ នៃក្រុម
នីតិប្បញ្ញត្តិ ។

ជំពូកទី ៥
អំពីថវិកា

ប្រការ ៣១.-

ព្រឹទ្ធសភាមានថវិកាស្វ័យតសម្រាប់ដំណើរការ ។ គណៈកម្មការសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម ដោយមានការចូលរួមពីតំណាងគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា មានភារកិច្ចពិនិត្យ និងលើកយោបល់ក្នុងគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ព្រឹទ្ធសភា ដែលរៀបចំដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីសុំការយល់ព្រមពីគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ សម្រេច ហើយបញ្ជូនសេចក្តីស្នើថវិកានោះទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងគម្រោងថវិកាជាតិ តាមការកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

រាល់ចំណាយថវិការបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវមានតម្លាភាព និងធានាផ្តល់សេវាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសមធម៌ជូនព្រឹទ្ធសភា គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា និងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

បែបបទចំណាយថវិការបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវកំណត់ដោយសេចក្តីសម្រេចប្រចាំឆ្នាំរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ទទួលខុសត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ចំណាយថវិកាព្រឹទ្ធសភានៅរាល់ ៦ខែម្តង និងក្នុងរាល់ដំណាច់ឆ្នាំ និង

ដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ សម្រេច ក្រោយពី
មានការវាយតម្លៃ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានពីគណៈកម្មការសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ
ធនាគារ និងសវនកម្ម ព្រមទាំងមានការចូលរួមពីតំណាងគណៈកម្មការ
នានារបស់ព្រឹទ្ធសភាផង លើកលែងតែរបាយការណ៍ទូទាត់ថវិកាដំណាច់
ឆ្នាំ ក្រោយពីគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ពិនិត្យសម្រេចហើយ ត្រូវបញ្ជូន
ទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីរៀបចំបញ្ចូលក្នុងសេចក្តីព្រាង-
ច្បាប់ ស្តីពីការទូទាត់ថវិកាទូទៅរបស់រដ្ឋ ។

ជំពូកទី ៦
អំពីការពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់
ឬបញ្ហាទាំងពួង

ប្រការ ៣២.-

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត ជាលើកដំបូង ឬបញ្ហាទាំងពួង ដែលរដ្ឋសភាបានដាក់ឱ្យពិនិត្យ ស្នើ ឡើងដោយប្រធានរដ្ឋសភា គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវទទួលយកមកពិនិត្យ ព្រមទាំងចាត់បញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬ សេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងនោះ ទៅឱ្យគណៈកម្មការមួយ ឬ ច្រើនពិនិត្យសិក្សាទៅតាមវិស័យជាសមត្ថកិច្ច និងចម្លងចែកជូនគ្រប់ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដោយមានភ្ជាប់សេចក្តីថ្លែងហេតុទៅជាមួយផង ។

ក្នុងករណីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំង- ពួងនោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងសមត្ថកិច្ចគណៈកម្មការច្រើន គណៈកម្មាធិការ អចិន្ត្រៃយ៍ សម្រេចចាត់តាំងគណៈកម្មការណាមួយឱ្យទទួលបន្ទុក ធ្វើរបាយការណ៍ ។

គណៈកម្មការ ត្រូវសុំយោបល់ពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា (យល់ព្រម កែសម្រួល បដិសេធជាអសារបង់ ភ្ជាប់ដោយការកត់សម្គាល់ និង/ឬ

អនុសាសន៍) ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ដែលសមាជិកព្រឹទ្ធសភាម្នាក់ៗបានទទួល ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាគ្រប់រូប មានភារកិច្ចយកសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង មកពិនិត្យសិក្សាលម្អិត ដោយផ្ដោតលើខ្លឹមសារទាំងមូល នៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ដែលទាក់ទងនឹងវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ក្នុងក្របខណ្ឌក្នុងកិច្ចការរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវជូនយោបល់ ០៣ ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ មុនគណៈកម្មការប្រជុំពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬបើជាការប្រញាប់ ០១ ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ មុនគណៈកម្មការប្រជុំពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងនោះ ។

ប្រការ ៣៣.-

ប្រធានគណៈកម្មការ កាលបើពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬសំណើសុំកែសម្រួលរួចហើយ ត្រូវធ្វើលិខិតស្នើសុំមកប្រធានគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីសុំដាក់បញ្ចូលក្នុងរបៀបវារៈនៃអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា និងនាំយកយោបល់របស់គណៈកម្មការ មកជម្រាបជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៣៤.-

សេចក្តីស្នើច្បាប់ ដែលជាការផ្តួចផ្តើមពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ មានចំណងជើងចែកជាជំពូក ចែកជាមាត្រា ដោយមានភ្ជាប់សេចក្តីថ្លែងហេតុមកជាមួយ ។

សេចក្តីស្នើច្បាប់នេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅរដ្ឋសភា ។

ប្រការ ៣៥.-

ម្ចាស់សេចក្តីស្នើច្បាប់ អាចដកសេចក្តីស្នើច្បាប់នោះចេញបាន ទោះបីសភាកំពុងពិភាក្សាក៏ដោយ ។ ចំពោះសេចក្តីស្នើច្បាប់ដែល ស្នើដកចេញ សមាជិកឯទៀត អាចសុំឱ្យសភាពិភាក្សាវិញបាន ។

ជំពូកទី ៧ អំពីរបៀបវារៈប្រជុំ

ប្រការ ៣៦.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នករៀបចំរបៀបវារៈ ក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ ។ នៅចុងបញ្ចប់នៃការប្រជុំ ប្រធាន ត្រូវអាន របៀបវារៈសម្រាប់ពេលប្រជុំបន្ត ។

ប្រការ ៣៧.-

របៀបវារៈមានជាលំដាប់មុនក្រោយដូចតទៅ :

- ១- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលមានសំណើសុំចាត់ទុកជាការ ប្រញាប់ ។
- ២- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលរដ្ឋសភាជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។
- ៣- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។
- ៤- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលគណៈកម្មការនានាជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។
- ៥- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។

បើក្នុងប្រភេទនីមួយៗមានបញ្ហាជាច្រើននោះ របៀបវារៈនៃ បញ្ហាទាំងនោះ ត្រូវរៀបចំតាមលំដាប់កាលបរិច្ឆេទនៃការចូលមកដល់ គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា លើកលែងតែមានការសម្រេច ផ្សេងពីនេះ ។

ជំពូកទី ៨ អំពីរបៀបប្រជុំ

ប្រការ ៣៨.-

អាសនានុក្រុមរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវរៀបតាមក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ ។

ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវមានសមាជិកយ៉ាងតិច ១០រូប ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ១រូប អាចចូលជាសមាជិកក្រុមបានតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវមានប្រធាន ១រូប និងអនុប្រធាន ១រូប ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាចាត់តាំងដោយព្រះមហាក្សត្រ ជ្រើសតាំងដោយរដ្ឋសភា និងគណបក្សនយោបាយដែលមានអាសនៈតិចជាងដប់ អាចជ្រើសរើសចូលរួមជាមួយក្រុមណាមួយ តាមការពេញចិត្តរបស់ខ្លួន ។

បញ្ជីរាយនាមរបស់ក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើជូនប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៣៩ ថ្មី.-

ការកំណត់ថ្ងៃប្រជុំ ត្រូវធ្វើជាលិខិតផ្ញើទៅជូនសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។ បើមានការកំណត់ដោយផ្ទាល់មាត់ក្នុងពេលប្រជុំ ការកំណត់នេះ ត្រូវធ្វើជាលិខិតផ្ញើទៅសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលមិនបានមកប្រជុំ ។

តាមធម្មតាពេលប្រជុំ ត្រូវកំណត់ ០២ ថ្ងៃមុន រៀរលែងតែក្នុង
ករណីប្រញាប់ ។

ការធ្វើ ឬបញ្ជូនលិខិតទៅសមាជិកព្រឹទ្ធសភាអាចធ្វើតាមប្រព័ន្ធ
អេឡិចត្រូនិច ។

ប្រការ ៤០.-

លិខិតអញ្ជើញ ត្រូវមានភ្ជាប់ទៅជាមួយនូវរបៀបវារៈប្រជុំ
រៀរលែងតែក្នុងករណីប្រញាប់ ។

ប្រការ ៤១.-

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភានឹងយកជាការបាន លុះត្រាតែមាន :

- ក- ក្នុងមលើសពីពីរភាគបី នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល
សម្រាប់ការអនុម័តទាំងឡាយណា ដែលតម្រូវឱ្យយកមតិ
ភាគច្រើនពីរភាគបី នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។
- ខ- ក្នុងមលើសពីពាក់កណ្តាល នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភា
ទាំងមូល សម្រាប់ការអនុម័តទាំងឡាយណា ដែលតម្រូវ
ឱ្យយកមតិភាគច្រើនដោយប្រៀប ឬមតិភាគច្រើនជាប់-
ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ក្នុងម ត្រូវតែមានគ្រប់ចំនួននៅពេលបើកការប្រជុំ និងនៅពេល
អនុម័ត ។

បើក្បួនមិនគ្រប់ក្នុងរយៈពេល ៣០នាទី ក្រោយពេលកំណត់ ចាប់ផ្តើមការប្រជុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភាត្រូវលើកពេលប្រជុំ ។

ប្រការ ៤២ ថ្មី.-

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយតាម វិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ជាតិ ។ កំណត់ហេតុនៃការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា មានកំណត់- ហេតុសង្ខេប និងកំណត់ហេតុពិស្តារ ។ កំណត់ហេតុទាំងអស់ ត្រូវតម្កល់ ទុកនៅក្នុងបណ្ណសារដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ។

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើក្នុងសាលប្រជុំរបស់ព្រឹទ្ធសភាដោយ ផ្ទាល់ និងអាចធ្វើឡើងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច តាមបែបនិម្មិត និង ពាក់កណ្តាលនិម្មិត ។

ព្រឹទ្ធសភាអាចកោះប្រជុំជាសម្ងាត់បាន តាមសំណើសុំពីប្រធាន ព្រឹទ្ធសភា ឬពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភាចំនួនមួយភាគដប់យ៉ាងតិច ឬពី ព្រះមហាក្សត្រ ឬពីប្រធានរដ្ឋសភា ឬពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

កាលបើព្រឹទ្ធសភាសម្រេចថា ត្រូវប្រជុំជាសម្ងាត់ ប្រធានព្រឹទ្ធស- ភា និងលេខាធិការសម័យប្រជុំមើលឱ្យច្បាស់ជាមុនសិនថា ពិតជា គ្មានមនុស្សដទៃក្រៅពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា លេខាធិការ និងឥស្សរជន ដែលព្រឹទ្ធសភាត្រូវការចាំបាច់នៅក្នុងសាលប្រជុំ ។

ក្នុងករណីប្រជុំជាសម្ងាត់ នៅមុនពេលបិទការប្រជុំ ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវអនុម័តថា អនុញ្ញាត ឬមិនអនុញ្ញាតឱ្យបោះផ្សាយកំណត់ហេតុ ប្រជុំ ។

ប្រការ ៤៣.-

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាមានប្រធាន ដឹកនាំ ។

ក្នុងពេលប្រជុំណាមួយ បើប្រធាន និងអនុប្រធានព្រឹទ្ធសភា មិននៅ ដោយមានហេតុការណ៍អ្វីជាពិសេស ព្រឹទ្ធសភាត្រូវផ្អាកការ ប្រជុំជាបណ្តោះអាសន្ន ។

ប្រការ ៤៤.-

បើមានបញ្ហាត្រូវថ្លែងជម្រាបព្រឹទ្ធសភា ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវ ថ្លែងមុនចាប់ផ្តើមរបៀបវារៈ ។

ប្រការ ៤៥.-

ដំណើរការប្រជុំត្រូវធ្វើតាមរបៀបវារៈ រៀរលែងតែក្នុងពេល ប្រជុំខ្លះ ដែលអង្គប្រជុំសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

មុនចាប់ផ្តើមសម័យប្រជុំ ព្រឹទ្ធសភាអនុម័តរបៀបវារៈ និង សមាសភាពលេខាធិការសម័យប្រជុំ ។

ប្រការ ៤៦.-

លេខាធិការសម័យប្រជុំ ជួយប្រធានព្រឹទ្ធសភាលើកិច្ចការដូចតទៅ :

- ពិនិត្យកិច្ចសម្រាប់ប្រជុំ និងនៅពេលអនុម័ត
- រៀបចំការបោះឆ្នោត
- រាប់ចំនួនសំឡេងអនុម័ត
- ចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុអង្គប្រជុំ
- បំពេញកិច្ចការផ្សេងៗទៀត តាមសេចក្តីណែនាំរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៤៧.-

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬសមាជិករដ្ឋសភា ឬម្ចាស់សេចក្តីស្មើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងដែលមកការពារ ត្រូវមានវត្តមាននៅក្នុងសាលប្រជុំ តាមសេចក្តីអញ្ជើញរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ឈ្មោះអ្នកមកការពារសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្មើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ត្រូវជូនមកប្រធានព្រឹទ្ធសភាមុនពេលចាប់ផ្តើមការពិភាក្សា និងអនុម័ត ។

សហការីជាអ្នកជំនាញដែលមកជាមួយអាចបំភ្លឺជូនអង្គប្រជុំបាន បើសិនមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៤៨.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា អាចលើកពេលប្រជុំបាន បើយល់ឃើញថា ជាការមានប្រយោជន៍ ឬជាការចាំបាច់ ។

ប្រការ ៤៩.-

លេខាធិការសម័យប្រជុំ ត្រូវកត់ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុង ក្រុមនីមួយៗ ដែលសុំបញ្ចេញយោបល់ជាលំដាប់មុនក្រោយ ហើយ បញ្ជូនទៅប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៥០.-

ក្នុងការដៃកពិភាក្សាបញ្ចេញយោបល់ ប្រធានត្រូវឱ្យនិយាយ គ្នាស្របគ្នា គឺអ្នកគាំទ្រនិយាយម្តង អ្នកមិនគាំទ្រនិយាយម្តង ។

តំណាងក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ចេញ យោបល់ ត្រូវមានយោបល់តែអំពីរឿងដែលកំពុងពិភាក្សា ។ បើបញ្ចេញ យោបល់ចាកប្រធាន ប្រធានព្រឹទ្ធសភាត្រូវរំលឹកឱ្យចូលមកក្នុងប្រធានបទ វិញ ។

ក្នុងករណីដែលវាគ្មិនរូបនោះ នៅតែចចេសបញ្ចេញយោបល់ចាក ប្រធានដដែលនោះ ប្រធានត្រូវបញ្ឈប់មិនឱ្យនិយាយបន្តទៅទៀត ។

ប្រការ ៥១.-

ជាគោលការណ៍ រយៈពេលបញ្ចេញយោបល់សម្រាប់ក្រុមសមា- ជិកព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ ត្រូវមានកំណត់ ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាតំណាងក្រុម

នីមួយៗ ដែលចុះឈ្មោះសុំបញ្ចេញយោបល់អាចនិយាយបាន ២០នាទី យ៉ាងយូរ ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាតំណាងក្រុមនីមួយៗ ដែលគ្រាន់តែសុំ ឆ្លើយតបនិយាយបានត្រឹមតែ ៥នាទី ប៉ុណ្ណោះ ។

បើប្រធានព្រឹទ្ធសភាយល់ឃើញថាជាការចាំបាច់ ឬជាការមាន ប្រយោជន៍ក្នុងការពិភាក្សា នោះប្រធានព្រឹទ្ធសភា អាចអនុញ្ញាតបន្ថែម ពេលឱ្យនិយាយបាន ១០នាទីទៀត ។ ការបន្ថែមនេះ អាចឱ្យបន្តបាន ពីរដងក្នុងប្រធានបទតែមួយ ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុងក្រុមជាមួយ មានសិទ្ធិសុំបញ្ចេញមតិ បន្ថែម ក្នុងប្រធានបទដដែល និងក្នុងរយៈពេលដែលនៅសល់ពីការ កំណត់ខាងលើ ។

ប្រការ ៥២.-

បទប្បញ្ញត្តិអំពីការសុំចុះឈ្មោះបញ្ចេញយោបល់ និងអំពី ការកំណត់រយៈពេលបញ្ចេញយោបល់ប្រើសម្រាប់តែសមាជិក ព្រឹទ្ធសភា មិនប្រើសម្រាប់តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬសមាជិករដ្ឋសភា ឬម្ចាស់សេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬអ្នកជំនាញការពារសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងនោះទេ ។

ប្រការ ៥៣.-

ហាមបញ្ចេញយោបល់កាត់អ្នកដទៃ បញ្ចេញយោបល់វាយ
ប្រហារបុគ្គល ឬសម្តែងអាការៈផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់
អង្គប្រជុំ ។

ប្រការ ៥៤.-

បើមានការជ្រួលច្របល់ក្នុងពេលប្រជុំ ហើយប្រធានហាមពុំស្តាប់
ប្រធានអាចលើកពេលប្រជុំ ដោយក្រោកដើរចេញពីសាលប្រជុំ ។

ប្រការ ៥៥.-

ក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក៏ដូចជាសមាជិក
គណៈកម្មការនានា ត្រូវបំពេញការងារជាប្រក្រតីក្នុងព្រឹទ្ធសភា និង
ចុះទៅប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងអាជ្ញាធរដែនដីក្នុង
ភូមិភាគ ។

សម្រាប់ដំណើរចេញទៅបរទេសចាប់ពី ៣ថ្ងៃឡើងទៅ ត្រូវ
មានច្បាប់អនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។ ក្នុងករណីដូចនេះ ការ
អនុញ្ញាតច្បាប់ចេញទៅបរទេស ត្រូវអនុវត្តតាមកថាខណ្ឌទី២ ប្រការ
៧១ ជំពូកទី ១២ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ។

ប្រការ ៥៦.-

គណៈកម្មការនានា ត្រូវមានរបាយការណ៍តាមវិស័យជាសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវរាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីសកម្មភាពរៀងៗខ្លួន ក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ដើម្បីបូកសរុបរាយការណ៍ជូនសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភាខាងមុខ។

ជំពូកទី ៩

**អំពីការពិនិត្យ និងឱ្យយោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់
ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងក្នុងពេលប្រជុំព្រឹទ្ធសភា**

ប្រការ ៥៧ ថ្មី.-

ការពិនិត្យហើយឱ្យយោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ព្រឹទ្ធសភាត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិមាត្រា ១១៣ ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

ជាទូទៅ ការពិនិត្យហើយឱ្យយោបល់ ផ្ដើមឡើងដោយការបង្ហាញរបាយការណ៍របស់គណៈកម្មការ ការឆ្លើយបំភ្លឺរបស់តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ។

ប្រការ ៥៨.-

តំណាងក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ មានយោបល់ភ្លាមអំពីការយល់ព្រម ឬមិនយល់ព្រម ឬបញ្ចេញយោបល់ដ៏ទាស់ បន្ទាប់ពីគណៈកម្មការបានបង្ហាញពីជំហរខ្លួនក្នុងរបាយការណ៍ ក្នុងចំរើលមិនឱ្យលើសពីការកំណត់នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ។

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬម្ចាស់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬគណៈកម្មការ ត្រូវឆ្លើយបំភ្លឺចំពោះយោបល់របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលបានលើកឡើង ។

ប្រការ ៥៩.-

ក្រោយពីបានស្តាប់ការឆ្លើយបំភ្លឺពីតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬម្ចាស់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង និងគណៈកម្មការប្រធានអង្គប្រជុំ ត្រូវលើកជូនអង្គប្រជុំអនុម័ត (យល់ព្រមដោយឥតកែប្រែទទួលយកយោបល់សុំកែសម្រួល ឬទទួលយកយោបល់សុំបដិសេធជាអសារបង់) ។

ប្រការ ៦០ ថ្មី.-

អង្គប្រជុំត្រូវពិនិត្យហើយឱ្យយោបល់យល់ព្រមលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ដោយឥតកែប្រែ ប្រសិនបើគ្មានយោបល់សុំកែសម្រួល និងបដិសេធជាអសារបង់ ។

បើអង្គប្រជុំទទួលយកយោបល់សុំកែសម្រួល សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ត្រូវបញ្ជូនការសុំកែសម្រួលជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនេះទៅរដ្ឋសភា ដើម្បីពិចារណា ។

បើអង្គប្រជុំទទួលយកយោបល់បដិសេធជាអសារបង់ ក្នុងករណីនេះ ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវជូនព័ត៌មានភ្លាមទៅរដ្ឋសភា ។

ជំពូកទី ១០
អំពីការបញ្ចេញមតិ

ប្រការ ៦១.-

ក្នុងបញ្ហាទាំងឡាយ ដែលព្រឹទ្ធសភាត្រូវពិនិត្យ ព្រឹទ្ធសភា
បញ្ចេញមតិដោយវិធីបីយ៉ាង គឺដោយលើកដៃ ដោយបោះឆ្នោតចំហ
ឬដោយបោះឆ្នោតសម្ងាត់ ។

ការបញ្ចេញមតិដោយវិធីទាំងបីយ៉ាង អាចធ្វើឡើងតាមប្រព័ន្ធ
អេឡិចត្រូនិច ។

ប្រការ ៦២.-

ចំពោះការបញ្ចេញមតិដោយវិធីលើកដៃ លេខាធិការអង្គប្រជុំ
ជាអ្នករាប់ចំនួនសមាជិកដែលលើកដៃ ។ បើប្រធាន និងលេខាធិការ
យល់ឃើញថា ការរាប់លទ្ធផលមិនច្បាស់លាស់ទេនោះ ត្រូវឱ្យបញ្ចេញ
មតិ និងរាប់សាជាថ្មី ។

ប្រការ ៦៣.-

បើការបញ្ចេញមតិដោយលើកដៃ ដែលបានធ្វើពីរដងហើយ
នៅតែមិនបានលទ្ធផលច្បាស់លាស់ទេនោះ ត្រូវប្រើវិធីបោះឆ្នោតជា
ចំហ ។

វិធីបោះឆ្នោតចំហត្រូវធ្វើដូចតទៅ :

- លេខាធិការអង្គប្រជុំចែកសន្លឹកឆ្នោត រួចកាន់ហិបឆ្នោតដើរ ប្រមូលយកសន្លឹកឆ្នោតពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។ សមាជិក ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវសរសេរឈ្មោះខ្លួនលើសន្លឹកឆ្នោតនោះ ។ សន្លឹក ឆ្នោតមានបីយ៉ាង : សន្លឹកឆ្នោតពណ៌ស សម្គាល់ការព្រម សន្លឹកឆ្នោតពណ៌ខៀវ សម្គាល់ការមិនព្រម និងសន្លឹកឆ្នោត ពណ៌សឆ្នុតខៀវ សម្គាល់អនុបវាទ ។
- ក្រោយពីបោះឆ្នោតរួចហើយ លេខាធិការត្រូវរាប់សន្លឹក ឆ្នោត ។
- ពេលរាប់សន្លឹកឆ្នោតរួចហើយ ប្រធានព្រឹទ្ធសភាប្រកាស លទ្ធផលជូនអង្គប្រជុំ ។

ប្រការ ៦៤.-

វិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់ត្រូវតែប្រើក្នុងការជ្រើសតាំង ការដាក់វិន័យ ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ការបោះបង់ចោលការងារ ការសម្រេច ឱ្យចោទប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួន ឬការផ្អាកការឃុំខ្លួន ឬ ការផ្អាកការចោទប្រកាន់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា លើកលែងតែមានច្បាប់ ចែងខុសពីនេះ ។

ប្រការ ៦៥.-

សម្រាប់ការបោះឆ្នោតសម្ងាត់ លេខាធិការអង្គប្រជុំត្រូវចាប់
ឆ្នោតរើសសមាជិកប្រាំរូប ក្នុងចំណោមឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា
វត្តមាន ដើម្បីរៀបចំជាគណៈកម្មការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មការចាប់ដំណើរការ ដោយណែនាំអំពីរបៀបបោះ-
ឆ្នោត និងចែកសន្លឹកឆ្នោតដល់គ្រប់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាវត្តមាន ។

ក្រោយពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភាបានបោះឆ្នោតរួចហើយ គណៈ-
កម្មការត្រូវរាប់សន្លឹកឆ្នោត (យល់ព្រម មិនយល់ព្រម អនុបវាទ មោឃៈ)
ហើយរាយការណ៍លទ្ធផលជូនប្រធានព្រឹទ្ធសភាជា លាយលក្ខណ៍-
អក្សរ ។

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនេះ ។

ប្រការ ៦៦.-

ការអនុម័តទាំងឡាយ ត្រូវយកតាមមតិភាគច្រើនដែលមាន
កំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ ក្រៅពីនេះ មតិភាគច្រើនជាប់ខាតនៃចំនួន
សមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ត្រូវទុកជាបានការ រៀរលែងតែមានការ
កំណត់ក្នុងច្បាប់ដោយឡែក ។

ប្រការ ៦៧.-

ចំពោះការសម្រេចណា ដែលតម្រូវឱ្យយកមតិភាគច្រើន ដោយ
ប្រៀប បើចំនួនមតិយល់ព្រម និងចំនួនមតិមិនយល់ព្រមស្មើគ្នា ការ

បោះឆ្នោតត្រូវធ្វើម្តងទៀត ។ បើលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតលើកទី២
នៅតែស្មើគ្នា ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើជាលើកទី៣ទៀត បើលទ្ធផលនៅ
តែស្មើគ្នា ត្រូវចាត់ទុកថាព្រឹទ្ធសភាមិនយល់ព្រម ។

ជំពូកទី ១១

អំពីការរក្សាសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ក្នុងពេលប្រជុំ

ប្រការ ៦៨.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា មានភារកិច្ចរក្សាការពារមិនឱ្យមានភយន្ត-
រាយខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី ដែលអាចកើតមានឡើងដល់ព្រឹទ្ធសភា
ជាយថាហេតុ ។ ដើម្បីសម្រេចភារកិច្ចនេះ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា មានសិទ្ធិ
សុំអន្តរាគមន៍ពីកម្លាំងនគរបាល ឬកម្លាំងទ័ព ។

ប្រការ ៦៩.-

ការថែរក្សាសុវត្ថិភាពព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធាន
ព្រឹទ្ធសភាក្នុងនាមព្រឹទ្ធសភា ។ ជាគោលការណ៍ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា
អាចអនុញ្ញាតឱ្យសាធារណជនចូលក្នុងសាលប្រជុំ តាមចំនួនកន្លែង
ដែលមាន ។ ប៉ុន្តែបើជនណាធ្វើឱ្យរង្គៀស ដោយវិធីណាមួយដល់
អង្គប្រជុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភាអាចឱ្យជននោះចេញពីសាលប្រជុំភ្លាម ។

ប្រការ ៧០.-

ការចែកចាយ ឬការផ្សព្វផ្សាយឯកសារទាំងឡាយ ដែលពុំមែន
ជាឯកសារផ្លូវការរបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវហាមឃាត់ លើកលែងតែមាន
ការអនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ជំពូកទី ១២
អំពីការឈប់ ឬការខានមកប្រជុំ

ប្រការ ៧១.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា មិនអាចឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ឬក្នុងថ្ងៃប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ដោយមិនមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភាបានឡើយ ។

ពាក្យសុំច្បាប់ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ឬក្នុងថ្ងៃប្រជុំ ត្រូវបញ្ជូនមកប្រធានព្រឹទ្ធសភាយ៉ាងយឺតបំផុត ៣ថ្ងៃ មុនថ្ងៃឈប់ លើកលែងតែពាក្យសុំច្បាប់ឈប់ក្នុងថ្ងៃប្រជុំបន្ថយមកនៅត្រឹមតែ ១ថ្ងៃ ។

ក្នុងករណីបន្ទាន់ ត្រូវជូនដំណឹងមកប្រធានព្រឹទ្ធសភា តាមគ្រប់មធ្យោបាយដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ប្រការ ៧២ ថ្មី.-

សមាជិកគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា មិនអាចខកខានមកប្រជុំ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីប្រធានបានឡើយ ។

សមាជិកគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភាដែលខានមកប្រជុំ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ត្រូវទទួល

វិន័យដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៧៧, ប្រការ ៧៧ ស្ទួន, ប្រការ ៧៨ ថ្មី, ប្រការ ៧៩ ថ្មី និងប្រការ ៨០ ថ្មី នៃជំពូកទី ១៣ ថ្មី ។

ប្រធានគណៈកម្មការ ត្រូវរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការ អចិន្ត្រៃយ៍ ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេចអំពីការដាក់វិន័យខាងលើ ។

ប្រការ ៧៣.-

ក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា អាចអនុញ្ញាតឱ្យ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារសរុបបានតែ ១៥ថ្ងៃ ។ តែបើសមាជិកព្រឹទ្ធសភាណាបាន ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារគ្រប់ ១៥ថ្ងៃ ក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ ហើយចង់ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ទៀត ការសុំឈប់នេះ ត្រូវសុំការយល់ព្រមពីព្រឹទ្ធសភាពេញអង្គ ។

ការអនុញ្ញាតច្បាប់ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ត្រូវគិតតាម លំដាប់លេខរៀងនៃពាក្យសុំ ។ ក្នុងរយៈពេលតែមួយ អាចអនុញ្ញាត ច្បាប់ឱ្យឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារបានយ៉ាងច្រើនបំផុត១៥ ភាគរយ នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ការឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារលើសពីចំនួនថ្ងៃដែលបាន អនុញ្ញាត ចំនួនថ្ងៃឈប់លើសនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាឈប់គ្មានច្បាប់ អនុញ្ញាត ។

ប្រការ ៧៤.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ដោយមូលហេតុមានជំងឺរយៈពេល ៥ថ្ងៃ ជាប់ៗគ្នា ត្រូវមានសំបុត្រពេទ្យយកមកសម្គាល់ ។ បើគ្មានសំបុត្រពេទ្យមកជាសម្គាល់ ការឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ដោយមូលហេតុមានជំងឺ ត្រូវចាត់ទុកថាឈប់គ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ។

ប្រការ ៧៥.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបានទទួលលិខិតអញ្ជើញប្រជុំ ឬបានទទួលការប្រាប់ផ្ទាល់មាត់ ឬបានទទួលដំណឹងតាមគ្រប់មធ្យោបាយផ្សេងៗ ត្រូវចូលប្រជុំតាមការអញ្ជើញ ។

ការមិនចូលប្រជុំតាមការអញ្ជើញ ចាត់ទុកថាជាការខានមកប្រជុំគ្មានការអនុញ្ញាត ។

ជំពូកទី ១២ (ស្ទួន)
អំពីការចូលរួមរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា
ក្នុងសកម្មភាពការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៧៥ (ស្ទួន).

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាគ្រប់រូប មានកាតព្វកិច្ចចូលរួមរាល់សកម្មភាព
ការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

ត្រូវកាត់ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំខែចំនួនហាសិបភាគរយ ចំពោះ
សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលអវត្តមាន លើសពីមួយភាគបីនៃចំនួនអង្គ
ប្រជុំក្នុងសម័យប្រជុំ ឬនៃចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍
ឬនៃចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មការនានា ក្នុងអំឡុងពេលសម័យប្រជុំ
ឬក្នុងអំឡុងពេលចន្លោះសម័យប្រជុំ ។

ត្រូវកាត់ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំខែចំនួនមួយខែ ចំពោះសមាជិក
ព្រឹទ្ធសភាដែលអវត្តមាន លើសពីពាក់កណ្តាលនៃចំនួនអង្គប្រជុំ
ក្នុងសម័យប្រជុំ ឬនៃចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬនៃ
ចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មការនានា ក្នុងអំឡុងពេលសម័យប្រជុំ ឬ
ក្នុងអំឡុងពេលចន្លោះសម័យប្រជុំ ។

ជំពូកទី ១៣ ថ្មី
អំពីវិន័យ និងកាតព្វកិច្ចក្រុមសីលធម៌

ប្រការ ៧៦.-

វិន័យយកមកអនុវត្តក្នុងព្រឹទ្ធសភាគី :

ក- ក្រើនរំលឹក ។

ខ- ក្រើនរំលឹកដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ។

គ- បន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

ឃ- បន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញមួយ
រយៈពេលពីអង្គប្រជុំ ។

ប្រការ ៧៧.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នកក្រើនរំលឹកសណ្តាប់ធ្នាប់ ឬក្រើនរំលឹក
សណ្តាប់ធ្នាប់ដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុក្នុងពេលអង្គប្រជុំ ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នកក្រើនរំលឹក ឬក្រើន
រំលឹកដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ឬបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
ចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលអវត្តមានរយៈពេលយូរ ។

អង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នកបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
ឬបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញពីអង្គប្រជុំមួយ

រយៈពេល ឬបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយបិទផ្សាយក្នុង ព្រឹទ្ធសភា តាមសេចក្តីស្នើពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៧៧ (ស្ទួន).-

គណៈកម្មការក្រមសីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ជួយប្រធានព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ក្នុងការបង្កើន ដោះស្រាយទំនាស់ផលប្រយោជន៍របស់សមាជិក ព្រឹទ្ធសភា និងរាល់បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលទាក់ទងនឹងក្រមសីលធម៌ សភា ក្នុងអាណត្តិការងាររបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងក្នុងដំណើរ ការការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ប្រកាសទណ្ឌកម្មវិន័យ ភ្ជាប់ដោយមូលហេតុ ចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាណាមួយ ដែល មានកង្វះខាតធ្ងន់ធ្ងរ ក្នុងការគោរពក្រមសីលធម៌សភារបស់សមាជិក ព្រឹទ្ធសភា តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការក្រមសីលធម៌សភារបស់ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា បន្ទាប់ពីការជូនសក្ខីកម្មជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាសាមី ឬតំណាង ។

ប្រការ ៧៨ ថ្មី.-

វិន័យក្រើនរំលឹក យកទៅអនុវត្តចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលប្រព្រឹត្តខុស ដូចតទៅ :

- ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬវាគ្មិនណាដែលធ្វើឱ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់ និងប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រការ៥៣ ជំពូកទី៨ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ
- ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រការ៧០ ជំពូកទី១១ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ
- សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិកថាខណ្ឌទី១ ប្រការ៧១ ជំពូកទី១២ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ
- សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រការ៧៤ ប្រការ៧៥ ជំពូកទី១២ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ។

ប្រការ ៧៩ ថ្មី.-

វិន័យក្រើនរំលឹកដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុ យកទៅអនុវត្តចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបានទទួលការក្រើនរំលឹកសណ្តាប់ធ្នាប់ម្តងហើយ ហើយនៅតែប្រព្រឹត្តខុសដដែលទៀតនៅក្នុងពេលប្រជុំតែមួយ ។

ប្រការ ៨០ ថ្មី.-

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ យកទៅអនុវត្តចំពោះ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលប្រព្រឹត្តខុស ដូចតទៅ :

- ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលបង្កឱ្យមានការជ្រួល ច្របល់ក្នុងសាលប្រជុំ
- ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលជេរប្រមាថ មើលងាយ ឬបង្កជម្លោះ ឬគំរាមកំហែងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាឯទៀត ។

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវបានប្រកាសផ្សាយ ជាសាធារណៈនូវសម្រង់កំណត់ហេតុបន្ទោសនេះ ។

ប្រការ ៨១ ថ្មី.-

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញមួយរយៈ- ពេលពីអង្គប្រជុំ យកទៅអនុវត្តចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបង្ក ឱ្យមានអំពើហិង្សា ជេរប្រមាថមើលងាយព្រឹទ្ធសភា ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ឬប្រមាថមើលងាយព្រះមហាក្សត្រ ក្នុងអង្គប្រជុំ ។

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញមួយរយៈ- ពេលពីអង្គប្រជុំ ត្រូវបានប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវសម្រង់ កំណត់ហេតុបន្ទោសនេះ និងហាមមិនឱ្យចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំ ព្រឹទ្ធសភាចំនួន ៣ពេល ជាបន្តបន្ទាប់ ។

ជំពូកទី ១៤

អំពីការសុំកែប្រែបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៨២.-

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះនឹងកែប្រែបាន លុះត្រាតែមានសេចក្តីស្នើសុំពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភាមួយភាគបួនយ៉ាងតិច នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ហើយត្រូវបានអនុម័តយល់ព្រម ដោយសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងដែលសុំកែប្រែ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីថ្លែងហេតុ និងបញ្ជីហត្ថលេខីនៃម្ចាស់សំណើ ហើយត្រូវផ្ញើជូនប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៨៣.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបញ្ជូនបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងដែលសុំកែប្រែនេះទៅគណៈកម្មការនីតិកម្ម និងយុត្តិធម៌ ឬគណៈកម្មការពិសេសដែលព្រឹទ្ធសភាបង្កើតឡើង ដើម្បីពិនិត្យ និងរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ។

ជំពូកទី ១៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៨៤ ថ្មី.-

មុនចាប់ផ្តើមការងាររបស់ខ្លួន ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី១ នៃ
នីតិកាលនីមួយៗ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងដោយសំឡេង
ភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ត្រូវនៅជាធរមានរហូតដល់មានបទបញ្ជា
ផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភាថ្មីមកជំនួស ។

កំណត់សម្គាល់

កំណត់សម្គាល់

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានីតិកាលទី៣ បានអនុម័តនៅថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ នាសម័យប្រជុំលើកទី១ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្តីសម្រេចលេខ: ០១៧/០៨១២/ ពស/សរ.ព ចុះថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១២ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ចំនួន ០៣លើក ដូចតទៅ ៖

លើកទី១ : វិសោធនកម្មប្រការ១៥ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបាន ព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុម័តនៅថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១២ នាសម័យប្រជុំលើកទី៥ នីតិកាលទី៣ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្តីសម្រេចលេខ: ០៩១/០៩១២/ពស/សរ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២ ។

លើកទី២ : វិសោធនកម្មប្រការ៧៩ ប្រការ១១ ប្រការ១២ ប្រការ១២ ប្រការ៧៨ ប្រការ៧៩ ប្រការ៨០ ប្រការ៨១ និងជំពូកទី១៣ ព្រមទាំងបន្ថែមជំពូកទី១២ (ស្ទួន) ប្រការ៧៥ (ស្ទួន) និង ប្រការ៧៧ (ស្ទួន) នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបាន ព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុម័តនៅថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញព្រឹទ្ធសភា នីតិកាលទី៣ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្តី

សម្រេចលេខ: ០៦៥/០៩១៧/ពស/សរ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា
ឆ្នាំ២០១៧ ។

លើកទី៣ : វិសោធនកម្មប្រការ ២ ប្រការ ៧ ប្រការ ៨ ប្រការ ២៩
ប្រការ ៣៩ ប្រការ ៤២ ប្រការ ៥៧ ប្រការ ៦០ ប្រការ ៧២
និងប្រការ ៨៤ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបាន
ព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុម័តនៅថ្ងៃទី៦
ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣ នាសម័យប្រជុំលើកទី១០ ព្រឹទ្ធសភា
នីតិកាលទី៤ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្តី
សម្រេចលេខ: ០២៥/០៣២៣/ពស/សរ.នវ ចុះថ្ងៃទី២៤
ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣ ។

